

10 **2019_B&W_00415** **Informatienota over goede voorbeelden in de jeugdhulp - informeren**

Samenstelling:
Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl

Zijn eveneens aanwezig:

de heer G. Smilda, loco-secretaris

Afwezig:

mevrouw J. Groot de, Secretaris

Informatienota
Inleiding

Tijdens de behandeling van de Perspectiefnota 2020 op 9 juli jl. heeft wethouder Jongman uw raad toegezegd om u te informeren over goede voorbeelden in de jeugdhulp. Het ging hierbij om goede voorbeelden van gemeenten die in staat waren om de tekorten in de jeugdhulp te voorkomen ofwel te verminderen. Specifiek zijn de gemeenten Deventer en Steenberggen genoemd. Met deze informatienota wordt u geïnformeerd over hoe deze twee gemeenten er financieel voorstaan in vergelijking met de gemeente Steenwijkerland als het gaat om de tekorten in de jeugdhulp in 2018. Deze vergelijking is louter financieel ingestoken. Uiteraard zijn er ook verschillen in kwaliteit, cliënttevredenheid en/of wachtlijsten relevant, maar dat vraagt een veel bredere analyse.

Kernboodschap
Gemeente Deventer

De gemeente Deventer (99.941 inwoners) is voor de vergelijking met de gemeente Steenwijkerland (43.931 inwoners) het meest relevant, omdat Deventer in dezelfde regio opereert als de gemeente Steenwijkerland. De omstandigheden, gecontracteerde jeugdhulpaanbieders en het inkoopmodel zijn gelijk en vormen daarom een goede basis voor een vergelijking. In onderstaande tabel vindt u een cijfermatige vergelijking met Deventer.

	primaire begroting	extra impuls	totale begroting	kosten zorg	kosten personele inzet	totale kosten	totaal
Steenwijkerland	€ 10.010.455	€ 1.550.000	€ 11.560.455	€ 10.490.000	€ 782.555	€ 11.272.555	€ 287.900
Deventer	€ 21.575.989	€ 1.399.872	€ 22.975.861	€ 20.943.007	€ 2.580.828	€ 23.523.835	€ 547.974
% STWL t.o.v.	46,4%	110,7%	50,3%	50,1%	30,3%	47,9%	52,5%

Deventer							
----------	--	--	--	--	--	--	--

Cijfermatig zien we dat het verschil tussen de gemeente Steenwijkerland en Deventer in balans is. Steenwijkerland is qua inwonersaantal bijna de helft (44 procent) van Deventer en in de totale begroting, de kosten van de zorg zien we dat hierin evenwicht is. De reden dat de gemeente Deventer meermaals genoemd wordt als gemeente die op de jeugdhulp financieel in balans is, heeft te maken met de organisatievorm.

In Steenwijkerland is er gekozen voor een compact toegangsteam met daarin jeugdconsulenten die de passende hulp indiceren en beschikken. Wanneer er specialistische jeugdhulp nodig is (bijvoorbeeld geestelijke gezondheidszorg) geeft de jeugdconsulent een beschikking af aan een (gespecialiseerde) zorgaanbieder, die vervolgens de beschikte zorg voor ons uitvoert. In Deventer is ervoor gekozen om een zeer breed toegangsteam te formeren, waarin medewerkers werkzaam zijn die ook zelf uitvoering geven aan de (specialistisch) jeugdhulp. Waar onze gemeente in 2018 8,22 fte jeugdconsulenten in dienst had, zien we dat Deventer een breed palet aan jeugdhulp in het toegangsteam beschikbaar heeft:

- 21 fte gezinscoaches (triple P geschoold) met loonkosten á € 84.000 per jaar
- 6 fte gespecialiseerde gezinswerkers met loonkosten á € 92.000 per jaar
- 3 fte jeugdconsulenten (orthopedagogen bij de huisarts)
- 2 fte coaches in de tussenvoorziening bij de onderwijsinstellingen

Begrotingstechnisch werkt het zo dat alleen de kosten van de (beschikte) zorg worden verrekend met de begrote kosten jeugdhulp. De kosten voor personele inzet voor de jeugdhulp worden gezien als bedrijfsvoeringskosten. Als de kosten voor de bedrijfsvoering niet meegenomen worden, laat de gemeente Deventer inderdaad een positief saldo zien op de jeugdhulp. Echter, doordat de gemeente Deventer een financieel intensief toegangsteam heeft geformeerd, pakt het totale saldo toch negatief uit.

Gemeente Steenbergen

De gemeente Steenbergen heeft zich in de media (o.a. Binnenlands Bestuur) geprofileerd met een overschot op het jeugdhulpbudget. Steenbergen heeft het totale budget van € 1,5 miljoen naar 5 ton teruggebracht en dat succes heeft volgens de gemeente twee vaders:

1. resultaatgericht financieren
2. preventie (inzet voorliggend veld/maatschappelijk werk)

Ad 1: resultaatgericht financieren

Het inkoopmodel met de profielen die we binnen de jeugdhulpregio IJsselland gebruiken is rechtstreeks gekopieerd vanuit de jeugdhulpregio West-Brabant-West waarin de gemeente Steenbergen participeert. In de jeugdhulpregio IJsselland werken wij ook met resultaatgericht financieren en met precies hetzelfde model. Wat verschilt is dat de regio West-Brabant-West werkt met één toegang voor alle deelnemende gemeenten. Dat is ook mogelijk, omdat het (voornamelijk) kleine gemeenten betreft. Voor onze regio is dat heel anders georganiseerd: wij hebben twee grote steden (+100.00 inwoners), 3 middelgrote gemeenten (Kampen, Steenwijkerland en Hardenberg) en nog een aantal kleinere gemeenten met allemaal een eigen toegang en eigen organisatievorm. Dit is niet vergelijkbaar met Steenbergen en regio. Bovendien verschilt de omvang van het totale budget. Steenbergen heeft een budget van € 1,5 miljoen, terwijl Steenwijkerland een budget heeft van rond de € 10 miljoen. Wij geven in het gedwongen kader (uitgesproken maatregel door de rechter waarop je als gemeente nauwelijks kunt sturen) al bijna het geld uit wat Steenbergen als totaalbudget heeft. De problematiek zal door het verschil in schaalniveau ongetwijfeld ook anders zijn.

Ad 2: preventie

De gemeente Steenbergen geeft aan fors meer te investeren in preventie, waardoor er minder zware jeugdhulp hoeft te worden ingezet. De kosten van deze extra investeringen worden echter niet geboekt onder de kosten voor de jeugdhulp. Een deel van het bespaarde miljoen wordt door Steenbergen ingezet in het preventieve kader. In het plan van aanpak jeugdhulp - welke onlangs met uw raad is besproken - is preventie één van de pijlers. We zijn momenteel in gesprek met het voorliggende veld over het programma min 10 plus 5. De hypothese is dat een investering van vijf procent in het voorveld een besparing van 10 procent op de geïndiceerde jeugdhulp kan brengen. Het programma min 10 plus 5 moet bijdragen aan het welslagen van de transformatie in het basis- en voortgezet onderwijs, in sociaal werk, in voorscholen en kinderopvang. We gaan hierbij uit van het principe dat we hulp 'erbij halen' in de normale opgroei- en opvoedsituatie (normaliseren). We willen vanuit de behoeftes van het kind nadenken over de zorg of ondersteuning die het beste past, en dit gezamenlijk organiseren met andere partijen. Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met een aantal kennisinstellingen (o.a. het Nederlands Jeugdinstituut).

Consequenties voor de gemeente

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Vervolg

Niet van toepassing.

Besluit

Beslispunt 1

Het college besluit de informatienota over goede voorbeelden in de jeugdhulp vast te stellen en aan de gemeenteraad te verzenden.